

50. Olimpiada Artystyczna

Test sekcja historii muzyki

imię i nazwisko

klasa

nazwa i adres szkoły

Uwaga! Przeczytaj uważnie polecenia zawarte w teście. Zapoznaj się z przykładami muzycznymi. Następnie rozwiąż zadania. Każdego przykładu wysłuchasz dwukrotnie. Do każdego utworu jest sześć pytań. Pisz starannie i bez skreśleń. Odpowiedzi zaznaczaj znakiem „X” w polach ☐

Powodzenia!

ogólna liczba punktów

podpis osoby sprawdzającej

miejsowość

data

Ministerstwo
Edukacji Narodowej

Stowarzyszenie Przyjaciół
Olimpiady Artystycznej

Zapoznaj się z przykładami muzycznymi. Następnie rozwiąż zadania.
Każdego przykładu wysłuchasz dwukrotnie.

PRZYKŁAD 1

ZADANIE 1

Zaznacz trzy zdania prawdziwe dotyczące wysłuchanego przykładu.

- ☐ Utwór stanowi samodzielną kompozycję – rodzaj uwertury koncertowej.
- ☒ Kompozycja nosi przydomek nadany przez samego kompozytora.
- ☐ Przykład rozpoczyna krótki wstęp, po którym następuje temat i cykl trzech numerowanych wariacji, z których każda jest zawsze identycznej długości (pod względem liczby taktów).
- ☒ W utworze dominuje faktura homofoniczna, choć kompozytor wprowadza, krótkie polifonizacje.
- ☐ Temat wariacji prezentowany jest zawsze w niezmienionej postaci, przez te same instrumenty.
- ☒ Pierwotnie utwór był dedykowany konkretnej osobie, z czasem kompozytor zmienił charakter dedykacji na bardziej ogólną.
- ☐ Temat, którym posługuje się kompozytor, zaczerpnięty jest ze znanej arii operowej.

0–3 pkt

ZADANIE 2

Podaj nazwisko kompozytora.

0–1 pkt

Ludwig van Beethoven, van Beethoven lub Beethoven (imię nie jest wymagane)

ZADANIE 3

Podaj tytuł utworu

0–1 pkt

**Symfonia nr 3 Es-dur op. 55 („Eroica”) / III Symfonia „Eroica” /
Symfonia nr 3, Symfonia „Eroica”**

ZADANIE 4

Zaznacz nazwy trzech instrumentów, które NIE WYSTĘPUJĄ w prezentowanym fragmencie.

- ☒ harfa
- ☐ obój
- ☒ organy
- ☒ rozek angielski
- ☐ skrzypce
- ☐ flet poprzeczny
- ☐ kotły

0–3 pkt

ZADANIE 5

Zaznacz przedział czasowy, w którym mógł powstać prezentowany utwór.

0–1 pkt

- ☒ początek XIX wieku
- ☐ lata 20. XIX wieku
- ☐ po 1830 roku

ZADANIE 6

Zaznacz tytuł utworu, w którym kompozytor wykorzystuje ten sam temat co w usłyszonym fragmencie.

0–1 pkt

- ☐ I część *Sonaty cis-moll* op. 27 nr 2 („Księżycowa”)
- ☒ Balet *Twory Prometeusza*
- ☐ *Kyrie z Missa Solemnis*

PRZYKŁAD 2

ZADANIE 1

Zaznacz cztery zdania prawdziwe odnoszące się do przykładu.

0–4 pkt

- ☒ Prezentowany przykład ma budowę, w której można wyróżnić trzy wewnętrzne części (fazy, ogniwa).
- ☐ Tekst traktowany jest przede wszystkim sylabicznie .
- ☒ Kompozytor opracowuje tekst, który wchodzi w skład *ordinarium missae*.
- ☐ Prezentowany fragment jest przykładem stylu muzycznego znanego jako *ars antiqua*.
- ☒ W utworze występują cztery głosy wokalne.
- ☐ Prezentowany fragment stanowi samodzielną kompozycję, nie jest fragmentem większego dzieła.
- ☐ Poza fragmentami wokalnymi pojawiają się krótkie ustępy instrumentalne.
- ☒ Prezentowany fragment stanowi przykład techniki motetowej.

ZADANIE 2

Podaj nazwisko kompozytora.

0–1 pkt

Guillaume de Machaut, dopuszcza się: (de) Machaut lub G. (de) Machaut

.....

ZADANIE 3

Podaj tytuł utworu.

0–1 pkt

Messe de Nostre Dame / Msza Nostre Dame / Msza Notre Dame lub Agnus Dei + podanie jednego z wymienionych powyżej wariantów tytułu mszy.

Podanie części mszy nie jest wymagane

.....

ZADANIE 4

Zaznacz czas skomponowania wysłuchanego utworu.

0–1 pkt

- ☐ XIII wiek
- ☒ XIV wiek
- ☐ XV wiek

ZADANIE 5

Zaznacz kraj, z którego pochodził kompozytor prezentowanej kompozycji.

0–1 pkt

- ☐ Włochy
- ☐ Hiszpania
- ☒ Francja
- ☐ Niemcy
- ☐ Polska

ZADANIE 6

Zaznacz dwóch kompozytorów, którzy żyli i tworzyli w podobnym okresie i stylu co autor prezentowanego fragmentu kompozycji.

0–2 pkt

- ☐ Leoninus
- ☒ Francesco Landini
- ☐ Hildegarda z Bingen
- ☒ Philippe de Vitry
- ☐ Perotinus

PRZYKŁAD III

ZADANIE 1

Zaznacz trzy zdania prawdziwe dotyczące wysłuchanego przykładu.

0–3 pkt

- ☒ Utwór jest napisany na dokładnie określonej liczbie instrumentów (52).
- ☐ We fragmentach wokalnie-instrumentalnych kompozytor sięga po teksty ze Starego i Nowego Testamentu.
- ☐ Utwór został napisany na wielką orkiestrę symfoniczną z rozbudowaną dodatkowo sekcją perkusyjną.
- ☒ Pierwotna nazwa kompozycji zaczerpnięta była od czasu jej trwania (8'37").
- ☐ Obecny tytuł odnosi się do treści religijnej przenikającej dzieło.
- ☒ Kompozycja wpisuje się w nurt określany jako sonoryzm.
- ☐ Utwór powstał na zamówienie Związku Kompozytorów Polskich.

ZADANIE 2

Podaj nazwisko kompozytora.

0–1 pkt

Krzysztof Penderecki (imię nie jest wymagane)

ZADANIE 3

Podaj tytuł utworu.

0–1 pkt

**Tren – Ofiarom Hiroszimy, Tren Ofiarom Hiroszimy, Ofiarom Hiroszimy – Tren
lub Tren (–) Ofiarom Hiroszimy na 52 instrumenty smyczkowe / niedopuszczalne sam Tren)**

ZADANIE 4

Zaznacz przedział czasowy, w którym powstał prezentowany utwór.

0–1 pkt

- ☐ lata 20. XX wieku
- ☒ przełom lat 50/60 XX wieku
- ☐ lata 90. XX wieku

ZADANIE 5

Zaznacz trzy elementy występujące w prezentowanym fragmencie.

0–3 pkt

- ☐ Nietypowe wykorzystywanie brzmień instrumentów perkusyjnych
- ☒ Klastery
- ☐ Brak współbrzmień unisonowych
- ☒ Col legno
- ☐ Gra pozbawiona ekspresji
- ☒ Perkusyjne wykorzystanie instrumentów smyczkowych
- ☐ Brak zróżnicowania dynamiki

ZADANIE 6

Zapoznaj się z załączonym fragmentem tekstu. Zaznacz grupę kompozytorów, których może dotyczyć opis.

„Polska szkoła kompozytorska lat 60. XX wieku, to określenie wprowadzone przez krytykę muzyczną (zwłaszcza zagraniczną, głównie niemiecką) w odniesieniu do rozkwitu tendencji awangardowych w muzyce polskiej po odwilży politycznej 1956 roku. Pojęcie funkcjonuje głównie w relacji do kontekstu instytucjonalnego (festiwal „Warszawska Jesień”), techniczno-kompozytorskiego (sonorystyka) oraz estetycznego (specyficzny rodzaj ekspresji) i jest konstruktem ideologicznym wyrażającym określony pogląd na ówczesną polską muzykę.”

(źródło: mapofcomposers.pl)

0–1 pkt

- ☒ Krzysztof Penderecki, Henryk Mikołaj Górecki, Witold Lutosławski
- ☐ Karol Szymanowski, Grażyna Bacewicz, Aleksander Tansman
- ☐ Henryk Mikołaj Górecki, Paweł Mykietyn, Krzysztof Penderecki